

หลักสูตรอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา
โมเดล” สู่ความยั่งยืน

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอท่าตะเกียบ
สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา
กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรการอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน จำนวน 5 ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอท่าตะเกียบ

- ☐ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต
- ☐ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน
- ☒ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ☐ การเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

ความเป็นมา

การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาปรับใช้ในการพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนในชนบทให้แพร่หลายมากขึ้น เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจฐานรากมั่นคง บ้านเกาะลอย” เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้อธิบายว่า มีจุดเด่นเรื่องความพอเพียง ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทร และร่วมกันทำกิจกรรมของชุมชนอย่างพร้อมเพรียง เรียกว่า เป็นการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถึงแม้จะมีความอุดมสมบูรณ์แต่ก็ไม่ได้สะดวกสบายไปเสียทั้งหมด แต่ชาวบ้านก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามที่มิได้หามาได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง แต่ขาดการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ บ้านเกาะลอย รู้จัดแสวงหาความรู้และถอดบทเรียนเพื่อการขยายผล ว่ากันว่าคนที่ชุมชนใดจะยืนอยู่ได้อย่างมั่นคงระบบเกษตรกรรมยั่งยืน (Sustainable Agriculture) หรือ ระบบเกษตรกรรมทางเลือก (Alternative Agriculture) หรือ ระบบเกษตรกรรมถาวร (Permanent Agriculture หรือ Permaculture) ล้วนเป็นระบบเกษตรกรรมที่มีหลักการใหญ่ๆ คล้ายคลึงกัน มีผู้ให้คำจำกัดความและความหมายของแนวทางเกษตรกรรมทางเลือก-เกษตรกรรมยั่งยืนไว้มากมาย แต่ส่วนใหญ่จะใกล้เคียงกัน โดยให้ความสำคัญกับสมดุลของระบบนิเวศ ผลผลิต คุณภาพที่ดี และเพียงพอต่อเกษตรกรและผู้บริโภค การพึ่งพาตนเอง รวมทั้งการให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่น หลักการสำคัญที่สุดที่มีร่วมกันของเกษตรกรรมทางเลือก-เกษตรกรรมยั่งยืน ทางเลือกที่เกษตรกรคือการทำ โคก-หนอง-นา คือ การจัดการพื้นที่ซึ่งเหมาะสมกับพื้นที่การเกษตร ซึ่งเป็นผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆ โคก-หนอง-นา โมเดล เป็นการที่ให้ธรรมชาติจัดการตัวมันเองโดยมี มนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จเร็วขึ้น อย่างเป็นระบบ โคก-หนอง-นา โมเดล ซึ่งเป็นแนวทางทำเกษตรอินทรีย์และการสร้างชีวิตที่ยั่งยืน แนวคิดที่ว่านี้ การทำเกษตรระบบเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อนำไปสู่การมีอยู่ มีกิน และปลดหนี้สิน

จากความสำคัญดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอท่าตะเกียบ จึงได้จัดทำโครงการอบรมเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และวางแผนการพัฒนา

อาชีพเกษตรอย่างยั่งยืนเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมนำความรู้และทักษะไปใช้ในการฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

หลักการของหลักสูตร

1. บรรยายการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน จำนวน 30 นาที
2. บรรยายหัวข้อที่ 1: ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่
ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” จำนวน 30 นาที
3. บรรยายหัวข้อที่ 2: การจัดการพื้นที่ตามหลัก
“โคก หนอง นา โมเดล” จำนวน 1 ชั่วโมง
4. ฝึกปฏิบัติจริง การปลูกผักไรดิน จำนวน 1 ชั่วโมง
5. ศึกษาดูงานในชุมชนและการลงมือปฏิบัติทำโคก หนอง นา โมเดล” จำนวน 2 ชั่วโมง

จุดมุ่งหมาย

เมื่อผู้เรียน เรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพได้
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง
3. เพื่อให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่ได้รับนำมาพัฒนาและช่วยเสริมอาชีพเดิมให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนดำเนินการ และการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

1. ประชาชนผู้ที่ไม่มียาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการอาชีพเสริม

ระยะเวลา

จำนวน 5 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน	เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ เกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน	-เกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน	วิทยากรให้ความรู้ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” สู่ความยั่งยืน	2	
2	“โคก หนอง นา โมเดล”	เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ “โคก หนอง นา โมเดล”	- “โคก หนอง นา โมเดล”	-วิทยากรบรรยาย เรื่อง หัวข้อที่ 2: การจัดการพื้นที่ตามหลัก “โคก หนอง นา โมเดล”	1	
3	การเพาะเห็ด	เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ การเพาะเห็ด	-เรื่อง การเพาะเห็ด	-วิทยากรบรรยาย เรื่อง การเพาะเห็ด และลงมือปฏิบัติ	2	

สื่อการเรียนรู้

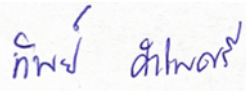
1. วัสดุอุปกรณ์
2. ใบความรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติได้ผลงานที่มีคุณภาพ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพตามที่ผู้สอนกำหนด

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร

(นางสาวทิพย์ คำไพศรี)

ครูศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายพิพัฒน์ อัครเดชชนะพงษ์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอท่าตะเกียบ